

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 ft., 1/2 évre 6 ft., 1/4 évre 3 ft., 1 óra 1 ft. — Vidéken 1 évre 14 ft., 1/2 évre 7 ft., 1/4 évre 3 ft. 50 kr., 1 óra 1 ft. 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 10 kr., minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 80 kr., Nyiltér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Az új ülősszak.

Arad, szeptember 26.

Ma nyílik meg a parlament új ülősszaka s a kormány nyugodtan tekinthet a tárgyalások elé, miután lankadatlan buzgalom- és szakértelemmel becsületes munkát végzett a hosszú szünet alatt, mely minden tekintetben rá termett arra, hogy a törvényhozás működése — ha a képviselőház csak egy kissé is komolyan veszi feladatát — gyümölcsöző legyen. Ezt pedig nemcsak joga van elvárnia a nemzetnek, de bizton remélheti is, mert régen nem voltak a közügyek minden ágazatában a viszonyok annyira megnyugtatók, hogy úgy mondjuk, rendes kerékvágásukban haladók, mint mostan.

A tavalyi őszi ülősszak kezdetén a pénzügyi adminisztrációra kért újabb haladék, az ugynevezett indemnitati alkalmából indított több hétig tartó rohamot az egyesült ellenzék a kormány ellen. Ma egy normális költségvetés exposéjával fog a pénzügyminiszter a parlament elé lépni, mely a képviselőknek épen oly tág tért nyit a komoly és szakszerű tanulmány és elbírálásra, mint a mily kevés alkalmat kínál a szenzáció hajhászó fakciózus ellenzékieskedésnek.

Egy évvel ezelőtt a király borossesi és kőszegi szavait is hosszú kínos viták ürügyeül választotta a jezsuita ellenzék abban a reményben, hogy sikerülni fog neki annyira elhangolni a legfelsőbb körökben, hogy ily módon párt- és alkotmányválságot s annak kapcsán az egyházpolitikai törvényjavaslatoknak — melyek még szentesítve nem voltak — elodázását, sőt végleges bukását készítheti elő. Nem volt ennél az emlékezetes ellenzéki ostromnál csunyább és illoyálisabb, mióta a parlament áll. Nem csak azért, mert a felség szavait tették hetekig tartós viták és bírálatok tárgyává, hanem azért is, mert páratlan hypokrizissal a kormányt tették érte felelőssé, bár nyilvánvaló volt, hogy a király e nyilatkozatok szerkesztésében a kormány befolyását mellőzte. A mit elakartak erkölcstelen taktikájukkal érni, hogy a korona és kormány közötti ellentétek nyilvánossá legyenek, azt a fejlemények később ugyis magukkal hozták, de reményében azért mégis csalódott a feketék szövetséges serege, mert a kormánnyal nem bukott együtt a rendszer, az eszme; él az ma is, sőt az ellenzékiek nagy fájdalmára — uralkodik.

Ma ebben a részben is előnyösen különbözik a helyzet a tavalyitól.

A Felsőnek Kolozsvárott mondott nagy jelentőségű szavai félre nem érthető világossággal hangsúlyozták a különböző felekezeti és ajku polgárok közötti békét s azon meghódolást, melyet a király az állam törvényeivel szemben mindenkiktől megkövetel. Itt sincs tehát az ellen-

zéknek alkalmá a múlt évi taktikát megismételnie.

Ellemben igen is módjában lesz saját törpesége felől mindjárt az első ülések alkalmából meggyőződnie, ha akar, mert az egyházpolitikai reformoknak a lelkiismeret szabadságát biztosító utolsó szakaszai fognak a képviselőház elé kerülni, és kénytelen-kelletlen vesszöt fognak a jezsuitizmus képviselői futni a nemzeti közvélemény előtt.

Szóval nincs oka sem a kormánynak sem a szabadelvű pártnak legkevesebbet is félnie a fekete lábú ellenzéknek oly nagy garral előre hirdett és bejelentett parlamenti támadásaitól, ellemben számíthat az egész vonalon a becsületes hazafiaknak támogatására, melyet a kormány minden képen teljes mértékben ki is érdemelt.

BELFÖLD.

Változás a pénzügyminiszteriumban. Enyedy Lukács miniszteri tanácsost, a pénzügyminiszterium hitelosztályának addigi főnökét — mint már táviratban hoztuk — a Hieronymi Károly volt belügyminiszter elnöksége alatt megalakult „Magyar Agrár és Járadékbank részvénytársaság” vezérigazgatójává nevezte ki. Enyedy a fontos állást már elfogadta s állami hivataláról lemondott. A távozó miniszteri tanácsos öt év előtt lépett osztálytanácsosi ranggal államszolgálatba.

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Mariette egészséges.

— Francziából. —

I.

Már csendes léptekkel ment le a kis nyári lak verandájára és tompa, remegő hangon kérdezte:

— Nos?

— A lehető legjobb tünetek tapasztalhatók, felelé Souvageot orvos, ő meg van mentve. Néhány heti nyugalom után teljesen fölépül. Meglehetősen hosszú ideig fog menni a gyógyulás, de annál edesebb lesz.

Mark sirt örömeiben és az orvos nyakába borult.

— Ön visszaadta életemet. Oh, ha tudná, mennyire szeretem Mariettát! Már az a gondolat, hogy ő nem volna itt, hogy szájacskája többé nem mosolyogna és hogy szemhéjai eltakarnák az egykor csillogó szemeket, megremegteti minden izmomat. Ön nevetni, nevetni fog, hogy én, ki nem vagyok vallásosabb, mint a többi ember, akik nem azért mennek a templomba, hogy a képeket és faragványokat szemeljék, ötször elmentem az Isten házába és egy kis fülke rácszata előtt imazsamólyra térdepelve, fohászoktam a Szent Szűzhöz, kinek képe jóakarólag, résztvevőleg tekintett reám.

— Látja, mondá az öreg orvos, a Szent Szűznek köszönheti Mariette ő nagysága felépülését. Hónap visszajövök, hogy a csoda további hatását láthassam.

Ezzel az előszoba egyik szögletében álló botjáért nyult és kezébe vette a kalapját, mielőtt azonban távozott, így szólt:

— A legnagyobb elővigyázatot ajánlom s lehető legtyélmesebb gondozást. Az ön barátnéja lábladozó, de még nem egészséges. Egy izgalom, vagy hevesebb érzélem, még ha kellemes is lenne, visszaesést okozna, amely végzetes lehet.

— Orvos ur! képzelhet ön jobb ápolót, mint a szerelem?...

— Eppen az ön szerelme és hogy az, amiben nem bízom. Még egyszer mondom, hogy az izgalom, még ha kellemes...

II.

Márk nevtelenül lépett a szobába, majd megállt és figyelt.

Mariette a beszűrődő nyári nap sugara által megvilágított rendetlenül heverő fehér batiste és csipkepárnák között pihent. Olyan halvány volt, hogy szinte kékre játszó fehér volt arca. Mariette aludt: arany haja körülfolyla lesoványodott tagjait. Egy gyenge, finom, hosszukás kis kéz látszott ki a takaró alól.

A szereimes férj ott térdelt az ágy mellett, úgy szeretete volna annak a kedves kis

kéznek ujjacskáit megcsókolni; de eszébe jutottak az orvos intelmei.

Mariette felébredt.

— Ah!

Lassan Márk felé fordult a lágy párnák között; a napsugárban csillogó azuros szem-párja olyan volt, mint két buzavirág.

— Oh, milyen boldog vagyok! milyen jó újra ébredni! — Nem szükséges, hogy mondjad, úgy is tudom, biztos vagyok benne, hogy egészséges vagyok! Már elmúlt a hideglelés és sok álmatlan éjszaka. Mennyit szenvedtem edesem! De most már vége. Érzem, mint lükettet a friss élet ereimben. Milyen szép idő! Mikor beteg voltam akkor is ilyen szépen sütött a nap? Nem láttam se a napsugarat, se azt a virágos ágat, mely ott bekucskál az ablakon és reám mosolyog. Az a messziről halló kis nesz, a madarak dala, ugy-e bár? Már alig ismerem, hiszen olyan soká nem hallottam. — Mondd csak, sok virág van-e a rozsabokrokron? Oh! hadd keljek fel; a kertben majd bokrétát kötözök veled.

— Igen, Mariettem, szerencsésen megmenekültél a veszélytől, de légy okos; még egy néhány napig az ágyban kell maradnod.

— Mindent úgy tesztek, amint te akarod. Így szólt Mariette és elkezdte Márk haját simogatni.

— Oh! milyen borzasztó a betegség, az ember nemcsak szenved, hanem önző és hálátlan lesz. Márk megbocsátod nekem!? Egy

Gorzó Antal és társai
cipőáru és cipő felsőrész gyára Aradon.

Ajánljuk a n. é. közönségnek dusan felszerelt cipőraktárunkat, különösen felhívjuk a tisztikar és a jelen évben bevonuló önkéntes urak figyelmét üzletünkre. — Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

W e k e r l e pénzügyministersége és miniszterelnöksége alatt, valamint azóta is, közvetlen befolyása volt a valutarendezés nagy kérdéseibe, valamint az állam hitelműveleteibe is. Osztályát önálló hatáskörrel vezette s úgy a hazai, valamint a bécsi pénzügyi körökben, — ahol a hivatalos tárgyalások alkalmával ismerték meg kiváló szakképzettségét, — nagy tekintélynek örvendett. Az államszolgálatból való kilépését a beavatott körökben méltán sajnálják, bár kétségtelen, hogy új állásában szaktekintélyével és munkaerejével kiváló szolgálatakat fog tenni az ország közgazdasági érdekeinek s épen azon a téren, a földhitel terén, ahol hasonló tekintélyre jelentékeny szükség van.

Megyei tisztviselők értekezlete.

— szeptember 25.

A megyei tisztviselők anyagi helyzetének javítása érdekében megindított ama mozgalomnak, amelynek kezdeményezője Szebenmegye volt, első eredményeként most kezdték meg az összehívott országos értekezlet tanácskozásait, Pest-Pilis-Solt-Kis-Kunvármegye disztermében.

A gyűlésen h a r m i n o z e g y vármegye van képviselve; több törvényhatóság tisztikara táviratilag küldött üdvözlést s ama kijelentést, hogy csatlakoznak a mozgalomhoz és a ma elfogadott határozatokhoz.

Az értekezletet B e n i o z k y Lajos Pestmegye alispánja nyitotta meg, lelkes szavakban üdvözölte a megjelenteket s ajánlva, hogy elnökké B a r o s s Jusztint, Trencsénmegye alispánját válasszák.

Ezt az indítványt zajos éljenzéssel fogadták s aztán Baross Jusztin elnök mondott a megtisztelő bizalomért köszönetet és indítványozta, hogy az értekezlet Szebenmegye irányában — mint amelynek tisztviselői voltak a mozgalom kezdeményezői — fejezze ki az elismerését és köszönetét. (Zajos helyeslés.) Indítványozza továbbá, hogy Beniczky Lajos pestmegyei alispánnak is köszönetet szavazzanak, az ügy hathatós támogatásáért.

Következett a megbízatások bemutatása.

A vármegyei tisztviselők sérelmeinek pontosított összeállítását, a melyet kinyomtatva osztottak ki a tagok közt, tudomásul vették.

Az ügyszóhoz elsőnek H a m m e r s b e r g László abaujtornamegyei főjegyző szólt. Kivánatosnak tartja, hogy a szerkesztendő emlékiratot egyszerre, együttesen terjesszék a tör-

vényhatóságokhoz és együttesen forduljanak a felsőbb fórumokhoz, orvoslás keresése végett. A sérelmek során elsőnek az mutatkozik, hogy a tisztikar illetménye a legtöbb vármegyében elégtelen. Továbbá: A tisztikarok létszáma nincs arányban a végzendő munkával. Harmadszor: A megyei tisztikar hátrányban van javadalmazás tekintetében az államiakkal szemben.

Utána H e g e d ű s Sándor torontálmegyei jegyző beszélt, hosszasan fejtegetve azt a helyzetet, a melyben a vármegyei tisztikar az állam és a törvényhatóság részéről reá hártott sokféle teendő közepette, rendezetlen fizetési viszonyai mellett van. Sok tekintetben eltérő nézete az előtti szólótól, mit egy ös pontu indítványban összegez:

1. Alkottassék állami törvény, a mely megállapítja a rangfokozatot, a fizetést, a mellékjövödelmeket.

2. A vármegyei tisztviselők fizetése hozasék arányba az állami tisztviselőkével.

3. Alkottassanak fizetési osztályok, hogy így egyik osztályból a másikba lehessen áthajadni. Arra az esetre pedig, ha valamely tisztviselő valamely fokozaton megakad, az kapjon korpótlékot.

4. A nyugdíj-ügy országosan szerveztesék. Az átlépés az egyik törvényhatóságból a másikba ne tekintessék a hivatalviselés folytonossága megszakításának. A nyugdíj-kedvezmények egyenlők legyenek az államiakkal.

5. Allitassék föl a szolgálati pragmatika. H e g e d ű s Sándor helyesléssel fogadott felszólamlása után E b b e Frigyes dr., brassy megyei alispán azt javasolta, hogy a tárgyalások alapjául a szebenmegyei indítvány vétessek.

L e n g y e l Sándor dr. a r a d m e g y e i aljegyző hosszabb fejtegetése után azt indítványozza, hogy a közigazgatási tisztviselői kar szellemi színvonalának emelése céljából kívánja az értekezlet a közigazgatási gyakorlati vizsga életbeléptetését s ennek elérése végett fölratot intéz a belügyminiszterhez és az országgyűléshez.

S á n d o r Miklós komárommegyei tiszti főjegyző egy kevés tagból álló bizottságot kíván kiküldeni az emlékirat összeállításá végett.

B o r n e m i s s z a László gömörmegyei alispán hozzájárul Hammersberg javaslatához azzal, hogy az ügy érdekében első sorban az országgyűlésnél s aztán az államkormányzatnál tétessenek meg a kellő lépések. (Helyeslés.)

Szóltak még: S é r a Tamás (Háromszék-megye), H e r m a n Károly (Nógrád), W a l l b a u m Frigyes (Nagy-Küküllő), T ö r ö k

Bódog (Udvarhely), L ő r i n o z Jenő (Ung), D o m b y Károly (Szilágy).

H a m m e r s b e r g László, reflektálva az előtte szólók részéről eimondottakra, azt ajánlja az ügy érdekében, hogy ezúttal ne terjesszék ki az összes mutatkozó bajokra, mert hiszen olyan nagy ezeknek a száma, hogy felsorolásukkal valószínűleg az ez idő szerint legégetőbbnek mutatkozó bajok orvoslását késleltetné. Kéri tehát az értekezletet, hogy az ő indítványát — Bornemissza alispán módosításával — fogadja el, mert így remélhető, hogy eredményeket érnek el. (Helyeslés.)

Az értekezlet ezután egyhangulag elfogadta a Hammersberg-Bornemissza-féle indítványt és megválasztotta az állandó országos bizottságot, a mely az emlékiratot elkészíti s az ügyet tovább fejleszti.

Az ülés ezzel délután fél 2 órakor véget ért.

Néppárti rethorika.

— A „vezér” dikciója. —

Tamásiban néppárti gyűlés volt, amely alkalommal állítólag igen sokan jelentek meg a néppárti magnások orációit meghallgatni. A „Magyar Állam” szerint kivált gróf Apponyi Géza megnyitó beszéde hozta extáziába a hallgatóságot. Minket épp ellenkezőleg, gróf Esterházy Miklós Móríc záróbeszéde hoz extáziába. Ez a beszéd oly bájos, hogy még Laky Demeter irálytanában sem találunk hozzá hasonlót. A szónok szigorúan követte a rethorika szabályait, amelyek szerint a hallgatóságnak értelmére és érzelmeire egyaránt hatni köteles az orátor. Konstatáljuk tehát, hogy e szónoklat a hallgatóság érzelmeit és értelmét egyaránt igen hevesen ostromolta. Olyannyira hevesen, hogy például amikor Esterházy Miklós Móríc a következőket jelentette ki:

... mi hallottuk a nép fohászait, láttuk könyeit, odaragasztottuk a nemzet homlokára, megajándékoztuk az elnyomott népet a gyöngyosorral, a néppárt programjával, és az ott ragyog ma is a nép homlokán —

akkor a hallgatóság zúgó tetszésármában törki. Méltán. Mert a néppárti program mint a nemzet és illetőleg a nép homlokára ragasztott gyöngyosor kétségkívül igen szép ékitmény; kár, hogy egy kissé absztrakt drágaság. Epp olyan absztrakt, mint például magának az egész programnak a „ragyogása” is. Ez ellen a ragyogás ellen tudvalevőleg még nem kellett az államférfiának fekete pápaszemét hordania.

Azonban mindezt bizonyosan csak hangulat-keltés okáért mondta el az érdemes szónok. Sokkal magvasabb az, amit a néppárt feladatairól mondott. Ő ugyanis a „gyöngyosor” bonczolgatása közben kijelentette, hogy „uri ember nem lehet szocialista.” Látható tehát, hogy Esterházy Miklós Móríc gróf itt már a hallgatóság értelmét igyekezett meghódítani, mert az igen világos, hogy

hosszu hétig, mi közben te elnem hagytál engem s oly gyöngéd figyelemmel áptál, nem szeretlek úgy, mint máskor. — De hát mit tegyen az ember, mikor a betegség annyira elfoglalja? — Nem láttam a napsugarat, nem láttalak téged sem.

— De most . . .

— De most? — kérdé Márk.

— Oh! most imádlak! Add ide a kezdet, hadd nézzek szemeidbe. Nem, soha, még akkor sem, mikor először öletél magadhoz, még akkor sem voltam oly boldog mint most; azt hiszem, hogy megbolondulok a gyönyörtől, mikor lehelled ajkamat éri.

Márk ekkor elővigyázatosan elfordítá a fejét.

Mariette összeresztent, mintha félne.

— Egy tükröt, — oh kérlek, adj egy tükröt.

Márk egy könnyű, ezüst keretű tükröt hozott neki.

— Nézd csak, nem is vagyok osnya; ez a halványosság, azt hiszem, elég jól áll. Aztán kedvesen magához vonta Márkot és halkán, kisé nevető hangon szólt, miközben arca halovány rózsaszínű lett:

— És tudod, nem is soványodtam le olyan nagyon.

Márk el akart szökni.

Nem akarta látni a gyöngéd és mindig remekebb bájakat, melyek még finomabbakká váltak, azonban érzelmei fogvatartották és még Mariette gyengédségeivel és oly közel

vonta magához, hogy megcsókolhatta, érezte, hogy meleg pára száll föl a csipke párnák közül . . .

— Mariette — mondá remegő hangon és ittasan, önfelédten magához ölette.

Márk felsikoltott.

Mariette hirtelen elájult, tagjai mindinkább hidegebbek lettek, szemei pedig megüvegesedtek.

Olyan volt, mint a halott.

III.

Oh, az a doktor! az a doktor! Hát már nem is fogja megtalálni? Már két óra hossza kereste tanyáról tanyára. „Sauvageot ur? Erre hajtott kétkerekű kocsiján, talán még utólérheti.” Márk neki indította tájtéző szűrűjét és örült vágatásba tört az orvos után. A leg-sötétebb gondolatok aggasztották eközben szívét. Mariette egyedül feküdt otthon egy szobalány őrizete alatt. Ott kellett hagyni őt magánkülső állapotban, hogy orvosért menjen. Vajjon él-e még? Főleszmélt-e ismét, vagy még mindig élettelenül fekszik? A kétségbeesés szorongatta, a lelkifurdalás égette a Márk ur szívét. Az idő mult ezalatt, ez olyan borzasztó volt. Végre megpillantotta Sauvageot drt egy domboldalban. Pár pillanat alatt mellette termett, leugrott lováról és behajolva a kocsiába, így szólt:

— Hozzám, doktor ur, hozzám gyorsan az istenért.

A falusi orvos megértvén, hogy nagy baj lehet, megostorozta lovát.

— Mi történt, mi baj van?

— Az történt, hogy Mariette meg fog halni, hogy ha még meg nem halt, mert nem engedelmekedtem, mert nyomorult vagyok!

Márk folytonosan sirt. Az orvos vén lov csak lassan haladt előre. Márk azt hitte, hogy már sohasem érnek haza. Aggodalma megkészesződött, mikor hallotta, hogy a doktor így beszélt magában:

— Nagyon súlyos dolog . . . visszaesés . . . megmondtam, hogy még a kellemes izgalom is . . . aligha fog fölépülni.

Végre előtűnt a szép kis ház rózsaszínű falával a falombok közül. — A kocsi megállott. Leszálltak. Márk karontogta az orvost és bevezette; Már a veranda lépcsőin haladtak föl, mikor vig és csengő kacaj hangzott mögöttük és odalenn a rózsabokrok között megpillantották Mariettet, virágokkal kezében közelgett feléjük. Márk amint észrevette, feléje rohant.

— Te . . . te élsz!? Oh, Istenem!

— De nagyon is élek, szólt Mariette átölelve Márkot karjaival, egészséges vagyok, nincsen semmi bajom.

Ezzel az öreg doktor felé fordult és sajnálkozó tekintetet vetett reá.

— Oh! doktor ur, maga ügyes ember, igaz, hamem mégis (Márk hajfártei közé vette arczát és jóízűen nevetett) te jobb doktor vagy.

uri ember nem lehet szocialista. Például a bécsi Lichtenstein Alajos herceg sem szocialista és a keresztény-szocialisták se szocialisták. Sőt a magyarországi néppárt sem szocialisztikus jellegű, dacára annak hogy gróf Esterházy Miklós Móricz maga is olyan törvények szükségességéről beszél (munkásnyugdíj? állami munkásdíjak?) amelyeket a mindenféle szocialisták s így a keresztény-szocialisták is azért hangoztatnak, mert az állami büdzsé összeállítása nem nekik okoz fejtörést.

Szándékosan mondtuk az imént, hogy magyarországi néppárt, mert ez a párt, mint Esterházy Miklós Móricz beszédéből is kiderül, inkább csak magyarországi, semmint magyar is egyszermind. Ő beszélt arról, hogy vannak ebben az országban más nyelven beszélő polgárok, akiknek iskolai és egyházi nyelvök valahogy a világ minden kincseért se tangáltassék. Helyes, csak védje és fejlessze a néppárt a nemzetiségeket. Így aztán érthető, hogy a panszlávok és az oláh ultrák is nagyon rokonszenveznek a néppárttal és érthető, hogy a legsikerültebb néppárti gyűlések azok, amelyeket Kiszacsa-Ujhelyen és Rozsahegyen tartanak. Ellenben próbálkozzék egyszer gróf Esterházy Miklós Móricz Szegeden, vagy Debreczenben.

IDÓJÁRÁS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 770.2 milliméter, délután 2 órakor 768.6 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor $^{\circ} + 10.1$, délután 2 órakor $^{\circ} + 22.1$. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor K. 3, délután 2 órakor N. 3. Felhőzet: reggel derült, délután derült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

A stóla.

— A lelkészek kárpótlása. —

A tiszántúli egyházkerület vasárnapi közgyűlésén szóba került a stóla kérdés is.

A nagybányai egyházmegye ugyanis azt indítványozta, hogy az egyházpolitikai törvények életbeléptetése következtében törültessek el a keresztelési és esketési stóla ezért a lelkészek az állam által megfelelőleg kárpótoltasanak.

Lukács Ödön helyesli az indítványt, s azt elfogadja akként, hogy míg a stóla eltörölhető nem lesz, addig a konvent intézkedik.

Kiss Albert szólott ezután. Szerinte nem csupán a stóla-kérdésről van szó, hanem egyházaink teljes rendezéséről, a lelkészi kifizetés átalakításáról. Ez az egész ügy gyökeres orvoslást igényel. Ha nem alkottatnak volna is meg az egyházpolitikai törvények — eljött az ideje, hogy az 1848. XX. t.-cz. ha nem is betűszerint, megvalósítsák.

Indítványozza, hogy ilyen értelemben irjon fel az egyházkerület a konventhez az egyházak rendezése érdekében.

György Endre osztotta Kiss Albert élénk tetszéssel fogadott beszédét. Az egyházpolitikai törvények életbeléptetése égetővé tette a protestáns egyházak jogos követelményének teljesítését.

A közgyűlés egyhangulag elhatározta, hogy felírja a konventhez: minél előbb tegye meg az intézkedéseket az államkormányánál és az államnál a ref. egyház különösen a lelkészek fizetése rendezése ügyében.

Nem hisszük, hogy az ország összes református és evangélikus lelkészei körében ne találkoznék őszinte helyesléssel eme határozat, de arról is meg voltunk győződve, hogy az ellentábor t. i. a néppárt minden lehető elfog követni az államsegély megtagadása érdekében, s hogy feltevésünk nem volt alaptalan, mutatja az a kis entreflés, mely a néppárt egyik organumában a „Hazánk“-ban már megjelent a mely abinvisis rémképeket látva tiltakozik annak megvalósulása ellen:

„Újabb egyházpolitikai harc kilátásban“ Debreczeni tudósítónk távirata szerint a reform. egyházkerület feliratot intéz a konventhez, hogy az egyházak teljes rendezése, a papi fizetések át-

alakítása céljából az eltörölendő stóla kárpótlásával az 1848: XX-ik törvények végrehajtása iránt a kormányánál, a törvényhozással együtt intézkedjék. Nem lévén előttünk a határozat hiteles szövege, ebből az értéséből annyit vagyunk kénytelenek konstatálni, hogy az egyházpolitikai reform első következménye — az újabb egyházpolitikai harc be van jelentve. Ez természetes, egyébként nem is történetelt; ha ez a határozat csakugyan komoly tárgyalás anyagát képezi, el lehetünk készülve arra, hogy az egyházpolitikai harc újból kitör és pedig vehemensebből fog dálni, mint a minő erővel a polgári házasságnál megbontotta a politikai és társadalmi épségét az országnak.

IDÓJOSLAS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Szeptember 26. —

Derült. — Száraz. — Enyhe. — Változás nem várható.

Az új évnegyed.

— Felhívás előfizetésre. —

Az év utolsó negyede alkalmából kérjük tisztelt olvasóinkat az előfizetések szíves megújítására.

Programot, vagy ígéreteket nem kíván tőlünk a közönség; hitek maradunk az elvekhez, melyeket eddig képviseltünk s továbbra is a *tiszta szabadelvűség* szelleme fogja vezérelni tollunkat.

Igyekszünk lapunkat elevenné, minél tartalmasabbá és érdekesebbé tenni, bár az érdekessé tételben néha szinte tulságosan segít bennünket az események gyors egymásutánja. Az „Aradi Közlöny“ az új évnegyedben is azon lesz, hogy *gyorsan, megbízhatóan és alaposan* informálja a közönséget Aradváros, Aradmegye, a környék, a főváros, az ország s a világ minden eseményéről.

Tárczarovatunkban legjobb nevű írók, több fővárosi novellista munkáit közöljük.

Regénycsarnokunkban legközelebb egy rendkívüli érdekes regény közlését kezdjük meg.

Hír-rovatunk bőségére és élénkségére kiváló gondot fordítunk s vidéki levelezőink számát folyton szaporítjuk.

Távirataink gyorsan értesítenek a fontos eseményekről s a főrendiház és képviselőház üléseiről kimerítő tudósításokat közlünk.

Rendkívüli kiadást minden nevezetes eseményről adunk s azt helybeli előfizetőinknek azonnal a megjelenés után házhoz hordatjuk.

AZ „ARADIKÖZLÖNY“

előfizetési ára:

HELYBEN,	VIDÉKEN,
házhoz hordva:	postán küldve:
1 évre 12.—	1 évre 14.—
1/2 évre 8.—	1/2 évre 7.—
1/4 évre 6.—	1/4 évre 3.50
1 óra 1.—	1 óra 1.20

HIREK.

Szeptember 26. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Ciporján. — Protestáns naptár: C iporján. — Görög-keleti naptár (szeptember 14.): Szt. † felmagasztalása. — A nap kel 5 óra 58 perczkor, nyugszik 5 óra 49 perczkor.

Szabadságharozl emléktárgyak országos múzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan.

Kölessy-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 2—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

— Lapunk mai számához az előfizetések könyebb megújítása végett postautalványokat mellékel a kiadóhivatal, mire t. vidéki előfizetőink figyelmét e helyen is felhívjuk.

— A közös pásztorlevél Aradon. A katolikus főpapságnak a polgári házasságnál való mihez tartás végett kiadott közös pásztorlevélét a napokban közölték a lapok. A püspökök tekintve, hogy október elsejétől még csak

néhány nap választ el bennünket, a pásztorlevél az ország minden r. kath. lelkészéhez két-két példányban küldötték meg. Dessewffy Sándor megyés püspökünk tegnap küldte meg a polgári házasságra vonatkozó pásztorlevél két-két példányát az aradi róm. kath. plébánia hivatalnak, lelkükre kötve a levél előszavában, hogy mint eddig, ezután is Krisztusnak bátor harcosai maradjanak.

— Anyakönyvvezetők kinevezése. A magy. kir. belügyminiszter az Arad vármegyei mikalakai anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezetővé Altman Ede jegyzői irnokot, a gurbaiaba pedig Petrikovics Géza segédjegyzőt nevezte ki, s mindkettőt a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbizta.

— Bassó dr. Aradon. Bassó dr. Kossuth Lajos orvosa tegnapelőtt este érkezett Aradra. Itt tartózkodása alatt Schuster Henrik dr. orvos-kollegájának vendége volt. A délelőtt folyamán tisztelgett Posgay Lajos dr. városi főorvosnál, mely után a szabadságharozl ereklyemúzeumot nézte meg. A múzeumban, hol Varjassy Árpád kir. tanfelügyelő és Lendvai Sándor fogadták és kalauzolták 10 órától egész délig tartózkodott és nem tudott eleget a odálkozásának kifejezést adni a felett, hogy mily nagy sokasága van összehordva az emléktárgyaknak a múzeumban. A Kossuth Lajostól kapott emléktárgyakat rögtön felismerte, amelyeket még ismert a boldogult életében, annak turini lakásán. — Délután Abrai Lajost kereste fel és kalauzolás mellett a kereskedelmi akadémiát tekintette meg. A délután folyama alatt a doktor még a város nevezetességeit tekintette meg. Este Bassó dr. tisztelgetése az aradi kollegák szűkebb körben vacsorát rendeztek a Pohi-vendéglőben.

— A fa- és fémipari szakiskola diszes marosparti épülete közeledik a befejezéshez. Az épület emeleti tantermeit már két hét mulva minden valószínűség mellett el fogja foglalni az idén nagy számban jelentkezett tanulósg. A fa- és fémipari szakiskolához tartozó műhely helyiségeket már napok mulva teljesen felszerelve átadják a rendeltetésének. Említetük már, hogy a kereskedelemügyi miniszter a műhelyek felügyelőivé Millig Mátyás aradi fémiparost és Bartos Domokos budapesti, e szakra képzett faiparost nevezte ki. Utobbi már meg is érkezett és előadásait az egyes szerszámok magyarázatával kezdte meg. Az első évben 10 gyalupad lesz felállítva, a hozzá való összes szerszámokkal. Az összes szerszámokat, melyeknek miniszteri rendelet alapján mind hazai gyártmánynak kell lenni, Koszka Gusztáv és fia aradi műszerkereskedő özég szállította. A műhelyben felállított 10 gyalupad négy éven keresztül mindig 10—10 gyalupaddal és a hozzátartozó szerszámokkal fog szaporíttatni.

— A csanádi püspökség ünnepe. A római katolikus egyház tegnapelőtt ülte meg szent Gellért ünnepét, mely különösen a csanádi egyházmegyére nézve bir kiváló fontossággal. Szent Gellért vértanu, a kit a róla elnevezett budai hegyről szegekkel kivert hordóval taszítottak le őseink pogány maradákaik azért, mert keresztényi állhatatossággal küzdött vallásáért, tudvalevőleg az első csanádi püspök volt. Egyházmegyénk ezen napot különösen meg szokta ünnepelni s most már kettős ok miatt, mert ezen a napon iktatták be Dessewffy Sándor megyés püspököt 5 évvel ezelőtt jelenlegi állásába. Ez alkalomból a temesvári r. kath. székesegyházban délelőtt 9 órakor ünnepléses nagymise volt, melyet Németh József főszentelt püspök mondott nagy segédlettel. A szent beszédet Riesz Gáspár fakerti esperes-plébános tartotta. Mise után a

központi papság és a káptalan Németh József fölszentelt püspök vezetése alatt tisztelgett Desseffy Sándor megyés püspöknel. Déli egy óraker diszebed volt a püspöki palotában.

— A mai nap szenzációja. A ma délután 4 órai pesti vonattal egész csapat ismerős érkezik Aradra. Jönnek a színészek, kik kellemessé varázsolják az őszi és téli szezon s egy kis látketést hoznak a nyár alatt meglehetősen kipihent Arad életébe. Szívesen fogadjuk őket minden évben, mert Arad nagyon rá van utalva az általuk nyújtott szórakozásra s annyira jó város, hogy még a gyenge szintársulatok iránt is elnéző, ámbár néha zsörtölődik, ha nagyobb hiányosságokat lát. Pöröl, zsembel, de azért hűségesen megy színházba a mi áldott publikumunk minden este s megtölti csaknem kivétel nélkül az ülőhelyeket. — Leszkaynak kissé nehéz lesz most a helyzete, mert a primadonna is új, van más új tag is s a régi, legjobb tagok közül csaknem mind válni készül; czihelődik fel a vigszínházhoz. De bizunk abban, hogy Leszkay kellő figyelemmel lesz a hálás aradi közönség iránt s igyekezni fog pótolni az érezhető hiányokat. A társulat tegnap játszott utoljára a deficites Váradon s ma már Aradra érkezik, helyrehozni pénzbelileg is a direktor megcsapant bugyelláriását. Gond a örömmel fogadja a direktor, a bérlet az idén is feltel van a 20,000 forint. Barna Izsó, a jóképű karmester, már tegnap megjött s vele néhányan, kvártélyt csinálni a kollegáknak. Legyen üdvözölve itthon a szintársulat s érezze jól magát a működése iránt mindig elismeréssel viseltető aradi közönség közt.

— A Hadik huszárok itthon. Az Aradon állomásozó Hadik-huszárok több heti manőveri távollét után tegnap délben érkeztek vissza. A huszárok — bár sokan nincsenek — mégis élénkséget hoztak újra a városba.

— Egy főhadnagy balesete. Súlyos baleset érte a bikácsi erdőben Nágel Henrik főhadnagyot, aki nem rég még az aradi honvédszázalójnál szolgált. A lugosi 8. honvédszázaddal ment a királymanőverre s gyakorlat közben megbokrosodott lóva ledobta. A szerencsétlen tisztnek jobblába két helyen eltörtött.

— Suciú Aurél visszajött. A királyi kegyelmet kapott oláh-fogyók közül a mienk is hazaérkezett. Suciú Aurél ügyvéd, ki az ismeretes memorandum pör miatt Vácson volt fogva, kedden este érkezett haza a budapesti gyorsvonattal.

— A kis főherceg huszárja. Mint a tegnapi hivatalos lapban olvassuk, a király a néhai László főherceg szolgálatában volt Tóth Gábor huszárnak a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

— Református káplánból zsidó tanító. Furcsa eset történt mostanában Nagyváradon, a min igazán mosolygón és álmélnak lehet. Hogy mehett át egy buzgó, vastagnyaku református káplán azon a metamorfózisra, hogy belőle az orthodox iskola tanítója legyen, illet még a szenzáció átváltozások mestere, Ovidius sem mert volna megírni. Szó a mi szó: a nagyvárad orthodox iskola vezetősége sokat mérgeledött azon, hogy a tanító nem tartják meg a vallási szabályokat, szombaton szivaroznak, nem böjtölnek és megbotránkoztatják a csemetéket. Ennek az állapotnak aztán úgy vélték legcélszerűbben véget vetni, hogy egy református káplánt fogadtak az orthodox iskolába tanírónak. Az aztán szombaton akár pipázhatik is, nem ád megbotránkozássra okot. Így állították a hegyére a nagyvárad orthodoxok Kolumbusz tojását.

— A Fleischer-féle csőd. Fleischer Jozefa kereskedő ellen az aradi tvszék csődöt nyitott. Csődbiztos Nyirő Géza, tömegmondnok T. E. N. Pál dr. bej. h. nov. 5 tetsz. h. decz. 10.

— A másik oldal. Egy jókedvű ur, ki az Atzél Péter utcában kissé kaptosán Nagy Lejosztól ballag hazafelé. Utjába akad egy rendőr:

— Mondja, kedves rendőr ur, nem mondhatná meg nekem, hogy . . . hol van az utcának a másik oldala?

A rendőr nagyot pödörít a bajuszán, aztán így morog:

— Hát odaát! Menjen keresztül az utcán.

— Nem igaz az, rendőr ur, felel a kérdező. Hisz épp onnan jövök, ott pedig egy másik rendőr mondta, hogy ide jöjtek.

— Kinevezés. A magy. kir. pénzügyminiszter Becke István battonyai adótitkár s a szatmári kir. adóhivatalhoz adóhivatali segéd, Selb Antal kecskeméti adóhivatali díjtalan gyakornokot pedig a buttyini adóhivatalhoz ideiglenes minőségű adótitkár nevezte ki.

— A makói gymnasium. A vallás- és közoktatásügyi magy. kir. minisztérium közzé teszi, hogy a makói városi négy osztályú gymnasium, mely nyilvánossági joggal az 1895/6-iki tanévvel nyílt meg, a szegedi tankerületbe osztatott be.

— Névmagyarosítás. Brauscheid Géza török-becsei illetőségű aradi lakos vezetéknévének „Bánfi“-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— Öröm magyarnak lenni. A nyár elején élénk feltűnést keltett az a hír Budapesten, hogy báró Podmaniczky Frigyes, aki eddig minden nyarat a fővárosban töltött s akinek kimozdulására immár gondolni sem mertek, pár hónapig tartó külföldi utra, fűrdőbe megy. A hír azután valóban bizonyult, mert a nemes báró csakugyan elutazott, amit annyival is inkább igen bölcsen tett, mert rutabb nyara, mint az idén, még nem volt Budapesten, amely a fölturkált állapotában rettenetes képet nyújtott. Hát Podmaniczky báró elutazott és vissza is tért. Hogy hol járt, nem tudjuk, de arról, hogy utjában mi jót hallott, most számol be egy kis ozikkben, ahol a többek között ezeket írja: „Mindaz, amit — hazánk kormányára s állására nézve — részint beszédközben történt eszmecsere révén hallék, részint beszédekből olvastam, hazafias, lelkesülő örömmel töltötte el keblemet. Mindannyian, akár osztrákok, akár németek, akár angolok vagy olaszok valának az illetők, uni sono kiemelték azt, hogy a józan szabadelvűségnek s haladásnak, nemkülönben a parlamentáris alkotmányos kormányformának — Angliát kivéve — Európaszerte csakis Magyarország képezi, a mai elposványosodott politikai s erkölcsi viszonyok közepette, végső mentő horgonyát. Hogy miadezen nyilvánulások reám rendkívül kellemes megnyugtató benyomást tettek, mindenki természetesen találandja, aki némileg ismeri a szabadelvű haladás és annak képviselője, a szabadelvű párt irányában évek óta képződött s folytonos küzdelmek és harcok révén megacélozott meggyőződésemet, viszonyomat és napszámosi tevékenységemet. E lélekemelő hangulat kifolyásaként egy „öröm magyarnak lenni“ ozimű fejezetet írtam „Naplótörések“ ozimű munkám számára. Ezen cikk megírása jól esett lelkemnek, mert egynehány ifjabbkori álmaim s eszményképeim megvalósulását láttam elérkezettnek, — közügyeink jelen folyamának révén!

— A medve és a fűspánné. Érdekes vadászkalandról írnak az árvamegyei Polhováról a hol tegnapelőtt egy hatalmas medve terített le Szmrecsányi Sarolta, Szmrecsányi György főispán felesége. A főispán hajtóvadászatot tartott s neje egyedül állott leshelyén egy könnyű puskával, mert azt hitték, hogy csak őzeket fognak fejhajtani. Őzek helyett azonban egyszerre csak egy óriási fekete medve bukkan fel a sűrűből. — Szmrecsányiné, aki kitűnő vadász nő hírében áll, s már nem egy vadkant és medvét lőtt, nyugodtan czélt, s mintegy husz lépésnyirel gyönyörűen lapoczkán találta a közeledő állatot. A megsebzett vad a lövés után torkát kitéve a bátor eilenség felé rohant, Szmrecsányiné azonban hideg vérrrel czélt újra, s mikor a medve három lépésnyire jutott hozzá, ki-

tátott torkába lőtt. A golyó a medve nyakán keresztül furódott s a szép állatot Szmrecsányiné lábai elé terítette. A hatalmas vad két méter és négy ozentiméter hosszú.

— Megölte a feleségét. Komáromból írják: Weisz Ferencz szimói egyházi szénát hozott haza s vasvillával hánytta le azt a magasan megrakott szekérről. Alig kezdte meg munkáját, midőn odajött hozzá a felesége s elkérte tőle a vasvillát néhány percre. Weisz, a ki bosszú volt a háborgatás miatt, a széna tetején állva dühösen ledobta a villát, de olya tügyetlenül, hogy a villa négye feleségének homlokát találta, a ki rövid kintlás után belehalt a kapott sérülésbe.

— Póltikai merénylet. Néhány nappal ezelőtt — mint Konstantinápolyból írják — Szinekerim effendi, török vámbivatalnokot egy örmény ember orvul megtámadta és súlyosan megsebesítette. Az effendi nagybátyját, Hamparzun effendit a múlt hónapban szintén orvul lötték le a színházban, Valamikor mindketten a jogzati (Kis-Ázsia) örmény titkos szövetséghez tartoztak, a melynek czélját és működését azután elárulták a török hatóságoknak, a melynek következményei voltak az 1893-iki ismeretes kaizraohi véres események. Árulásuk jutalmául mind a ketten jól jövedelmező állást kaptak Konstantinápolyban, ahol a titkos rendőrség szolgálatában dolgoztak. A Szinekerim elleni merényletet Karakin, egy erzerumi örmény követte el. Elfogták, börtönbe vetették, a hol töredelmes, részletes vallomást tett, előadván, hogy politikai bosszúból akarta megölni Szinekerimet. Az ő vallomásai révén többeket elfogtak, bár ő csak általánosságban vallott az örmény törekvésekről. Neveket nem említett, csak annyit mondott, hogy egyetlen egy bűntársa van, de lakását nem tudja. A török rendőrségnél több oly örmény szolgál. kik ezelőtt örmény titkos társulatoknak voltak a tagjai. Ezek most attól félnek, hogy ő el-lelük is merényletet fognak elkövetni.

— Az égő kunyhó rejtelméi. Titokzatos eset foglalkoztatja a debreceni vizsgálóbírósgot. A közeli H.-Sámszonban vasárnapra virradó éjjel a falu közepén kigyuladt egy nádas, sárból vert viskó, melyben egyedül lakott Kerekes Sándor suszter, egy 50 éves, pupos, nyomorék ember. A tűzoltók berohantak a nyitott pitvarajton keresztül a szobába s gyufát gyújtottak. A halvány világozágnál a földön halva találták a kunyhó tulajdonosát. A kicsiny szoba már akkor telve volt füsttel s a sámsoniak azt hitték, hogy Kerekes megfűtött a fűstben. Csak nappal vették észre, hogy nyakán kezűjjak nyomai s mellén is színes elváltozások látszanak. — Mindjárt büntényre gondoltak s szomszédját gyanúsították, Piko István gazdálkodót, akinek Kerekes szőlőt olyan föltétel mellett adta el, hogy míg él, fizetni fogja helyette a temetkezési egyleti járulékokat. Piko a nyáron már egyszer megverte a nyomorék embert. — A lakosság Piko tartja a gyilkosnak, aki előbb megfojtotta Kerekest, kivei a szomszédok este 6 óraker beszéltek utoljára s azután a viskót felgyújtotta. A vizsgálót megindult. Az orvosok azonban eltérő véleményben vannak a meghalt ember testén látható nyomokra nézve.

— Szerencsétlenül járt csónakázók. Tegnap egy csónakázó társaságot szerencsétlenség ért a gené tavon. A társaság, mely öt nőből és három férfiból állt, a csónakjukkal egy gözhajó kerekéi közé került s öt nő s egy férfi belefutott a vízbe. A hullámok közt lelte sírját Schmidné, ennek 17 éves sógor-nője Alice, és 22 éves sógor-nője Francine. A férj és a fia az egyedüliek, a kik a nyoloz tagból álló társaságból megmenekültek. Meghalt azonkívül még valami Durand nevű nagyiparos, a neje és 13 éves leánya. Schmid nevető göröcsöket kapott s folyton a felesége után kiáltozott. Négy holttestet már megtaláltak. A szerencsétlenül járt csónakon nem volt világosság. A holttestek egészen el vannak torzítva. A csónakban egy kis kutyácska is volt, mely kiuszott a partra, daczára, hogy a feje egészen be volt törve.

— Botrány a templomban. Botrányos eset történt a napokban Alsó-Sajón a katolikus

templom ajtajában. Kolárik Márton a legnagyobb garázdálkodó a faluban, s különösen családjával érezteti kegyetlen természetét. Mint írják vasárnap kihívta a feleségét a templomból és a kijáratnál a kitóduló ájtatos hivek nagy megbotránkozására úgy agyba-főbe fűtötte a vasvillájával, hogy a szegény asszony, a ki áldott állapotban van, most súlyos betegen fekszik. A brutális férjet letartóztatták.

— Ujabb löporrobbanás Felixdorfban. A felixdorfi Mayer és Roth özég tulajdonát képező löpormalmol, amely ez év június havában robbanás folytán elpusztult és azóta egészen újjáépítették, tegnap délután a levegőbe repült. A malomban szerencsére csak két ember dolgozott, de ezek áldozatul estek a katasztrófának. A fölrobbant épület belsejéből rettenetes dörrenéssel nagy láng oszlop emelkedett a magasba és tartani lehetett attól, hogy felrobbantja a gyártelep többi épületeit is. Azonban a telep többi részét sikerült megmenteni, onpán az egyik épület, a melyben a két szerencsétlenül járt munkáson kívül hat-száz métermáza lőpor volt, semmisült meg.

— Katonai léghajózás. Érdekes légi utat tett meg a napokban a katonai léghajós-osztály két tisztje. A léghajót a bécsi arzenálból bocsátották fel és a heves szél mindjárt a magas régiókba vitte fel a könnyű gőmböt. A léghajóban levő tisztek négy postagalambot is vittek magokkal, a melyek közvetítésével adták tudtára a központi állomásnak megfigyeléseiket. A léghajó egész 3500 méter magasságig emelkedett fel és mindinkább délkeleti irányban lebegve, végre Dombóvár közelében horgonyt vetett. A tisztek másnap vasuton tértek vissza a gömbbel Bécsbe.

— Uj divat Angliában. Angliában az arisztokrácia mint röviden már megirtuk, új divatot kezdett: tetoviroztatja magát. Ezt a divatot azonban egyesek már tizenöt évvel ezelőtt kezdték terjeszteni, s hogy az új divatnak híveket szerezzenek, azt hirdették, hogy a walesi herceg fia világszerte utjából tetoválva jöttek vissza. A hír akkor nem volt igaz, most azonban már alig van Angliában arisztokrata, a ki tetoválva ne volna. Főleg azóta hódít ez a divat, mióta köztudomású, hogy Miklós orosz czár is tetoválva van.

— Adomány. Rimanóczy Mariska, Hámbek Róza, Kintzig Margit, Czako Paula, Dömötör Ilonka és Hámbek Lajosból álló jószívű műkedvelők egy szűkkörű színelőadásuk tiszta jövedelmét, 3 frtot, a Boros Janka-alepítvány növelésére adták, mit hálás elismeréssel nyugtat az „Aradi tanítótestületek segélyalapja“-nak elnöksége.

— Koch J. műszabász. Aradon való tartózkodását meghosszabbította; kötelesség mulasztással kellene vádolnunk ön magunkat, hogy az érdekelt figyelmét ismét fel nem hívjuk az Europa szalára; mert mint számtalan előmerő bizonyítja, Koch szabása kitűnő; és gyorsan elsajátítható, és mind azon érdekeltet vétkesnek alkalmat; és úgy megneve ragadják ezen kedvező alkalmat; és úgy mind a főzés, úgy ruhaszabás tudománya is ráfér hölgyeinkre, mert ez által sokat megtakaríthatnak.

— Találtatott egy női aranyóra lánoszal együtt, igazolt tulajdonosa átveheti Kiss István gyógyszerárban, Andrásy tér 22. szám.

HYMEN.

Lemberger Henrik bácsi kereskedő, tegnap este jegyezte el a szép Bing Aranka kisasasszonyt, Bing Ede tekintélyes nagykereskedőnk szellemdús és ritka műveltségű leányát.

Szász Iván dr., vajdahunyadi járásbíró, volt aradi törvényszéki jegyző szeptember 23-án vezette oltárhoz Déván Dobay Erzsébet kisasasszonyt, Dobay Károly királyi tanácsos leányát.

GYÁSZROVAT.

Vásárhelyi Géza †

Aradmegye közigazgatási tisztviselői karának egy régi munkás tagját helyezték tegnap délután örök nyugalomra az aradi temetőben az elhunyt családi sírboltjában.

Vásárhelyi Géza, a néhai pécskai nagybecsülésben részesített főszolgabíróját temették öríási részvét mellett.

Kurticsról szállították be a kisenvedett

főbíró holttestét az aradi temető halottas kamrájába, mely ez alkalomra a gyász pazar és mégis komor pompájával volt fel-díszítve.

A ravatalt, valamint az egész gyászba vont kis termet a koszorúk nagy tömege borította.

A koporsó körül állandóan diszörséget állott a megyei hajduk kiválogatott legénysége.

A temetési szertartásra, mely délután 4 órákor kezdődött, az elhunyt nagy számu tisztelője gyűlt egybe. Ott volt: Fábrián László főispán, Szathmáry Gyula kir. tanácsos alispán, Salacz Gyula kir. tanácsos, polgármester, Ottrubay Károly törvényszéki elnök az illető hivatalnoki karokkal. Azonkívül megjelent Boros Beni orsz. képviselő, Kovács örnagy vezetése mellett a honvédszázad tisztikar, Mattavovszky Nándor dr. kir. tanácsos, kórházi főorvos, Ormos Péter ny. alispán, kir. tanácsos, Ortutay Gyula központi főszolgabíró hivatal társaival, Szathmáry Géza pécskai plebános, Takácsy Sándor dr, Bánhidly Antal br, Pálty József kir. főmérnök, Szentpétery Antal, Zikó János, továbbá Csukay Sándor, Kállay Kovács Gyula, Paradeyser Lajos főszolgabírók stb. stb.

A temetési szertartást Csák Czirájk Alajos, a minorita rend tartományi főnöke vezette, mely után az elhunyttól a tisztársak nevében Dálnoki Nagy Lajos megyei főjegyző bucsuzott el szép beszéddel.

A beszéd után a koporsót egész a sírboltig a pécskai elöljáróság tagjai vitték.

Mikor azután az utolsó ima is elhangzott és elhelyezték a koporsót a családi sírboltban, bezáródott a nehéz vasajtó a sok szenvedést kiállott főbíró immár az örök nyugvásnak átadott teste után.

† Eisele József elhunytáról vettük az alábbi gyászjelentést: Alóírttak mély fájdalommal tudatják minden rokon, ösmerős és jóbarátaik nevében is a felejthetien fiu, illetve testvér, sógor, nagybátya és rokon Eisele Józsefnek, tolyó évi szeptember hó 24-én esteli 6 órákor, életének 58-ik évében történt gyászos elhunytát. A megboldogult földi maradványai szeptember hó 26-án délután 5 órákor fognak az alsó temető halottas házából a róm. kath. szertartás szerint örök nyugalomra tételni. Nyugodjék békében! Arad, 1895. szept. 25. Özv. Eisele Ferenczné szül. Baumann Józsefa, anyja. Bittner Józsefné szül. Eisele Gizella, Eisele Ferencz, testvérei. Bittner József sógor. Bittner Róbert, Bittner Gizella, Bittner Béla, Bittner Irén, unoka testvérek.

TANÜGY.

Beiratás.

Az aradi fa- és fémipari szakiskola II. és III. éves tanulói részére az 1895/96. tanévre szóló beiratások folyó évi szeptember hó 29. és 30. napjain délelőtt 9—12 óráig az intézet helyiségében (Széchenyi-utca 1. szám II. emelet) tartatnak meg.

Ugyan itt és ugyan ekkor lehet beiratkozni a segédek részére fölállított szaktanfolyamokra is.

Ezen szaktanfolyamok a fa- illetve fémiparos segédek számára nyitvatnak. A tanfolyamokba csak olyan fa- illetve fémiparos segédek vétetnek föl, kiknek a kellő előképzettségük megvan, s itt magukat az iparukba vágó szakrajzolásban akarják tökéletesíteni. — A tanidő októbertől márczius végeig tart. A tanfolyamot rendszeren látogatók bizonyítványt kapnak.

Tandij az egész tanfolyamra 5 frt, melynek fele a beiratáskor leteendő.

E tanfolyamok azonban csak úgy nyílnak meg, ha részt vevők kellő számban — tanfolyamonként legalább 10-en jelentkeznek.

A fa- és fémipari szakiskola igazgatósága.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

* Milleniumi történet. Az Athenaeum r. társaság kiadásában megjelenő „A magyar nemzet története“ czimű tíz kötetes nagy munkának (milleniumi kiadás) harmadik kötetéből, mely az Anjouk-korának leírását tartalmazza Pórántal kitűnő történetírónk tollából, most kerültek könyvpiacra az imént megjelent 38., 39. és 40-ik számu füzetek, melyek bizonyára nagy figyelmet fognak kelteni pazar kivitelű műmellékleteikkel és pompás szövegekkel, melyek az élénk tollal és bámulatos tárgyismerettel megírt szöveget illusztrálják. Mint műmellékletek vannak a füzetekhez csatolva: „Zára ostroma“ a „Liber de septem signis“ czimű kéziratból „Borbála királyné, mint Venus“; ezen kívül Matejkonak képei után Nagy Lajos király és „III. Kázmér lengyel király“, valamint „Hedvig lengyel királyné“ arcképei; az ambrazi gyűjteményből „IV. Rudolf osztrák herceg“ arcképe és „A Szent-György vitézek rendjének szabályai 1326-ból.“ A számos szövegek felsorolása hosszadalmas lenne, de a szövegek köztül mégis ki kell emelnünk Székely Arpád eredeti rajzait; az egyik „Nápoly, a Castel Nuovo és Castel Sant'Elmo“, a másik „A capuai kapu Nápolyban“; „Bologna“, „A városháza Padovában“, továbbá nagyon sikerültek „Canosa“ és „Salerno“ tájképei; az „Aquilejai síkság“; „Szent-Simon koporsója Zárában“ és „Nagy-Lajos fogadalmi képe“ a máriacelli templom kincstárában stb. A 39-ik füzetben megkezdődik az „Anjouk-korának“ negyedik könyve, mely „Magyarország fénykorának“ leírása. A díszes füzetek ára 30 kr. Előfizetés negyedévre (12 füzet) 3 frt 60 kr, félévre (24 füzet) 7 frt 20 kr. Az előfizetők minden szombaton egy-egy füzetet kapnak.

TÁVIRATOK.

Wlassics a Zirzen intézetben.

Budapest szept. 25. (Saj. tud. táv.) Wlassics Gyula kultuszminiszter Szathmáry György miniszteri tanácsos kíséretében meglátogatta a Zirzen Janka igazgatása alatt álló nőnevelő intézetet. Jelen volt az előadásokon, maga is intézett kérdéseket a növendékekhez. Szóba került az intézet új elhelyezése is.

Az új főkapitány.

Budapest, szeptember 25. (Saj. tud. táv.) A főkapitányságra egy könyvatos Radvánsszky Géza bárót jelöli, Radvánsszky Béla koronaőr öcscsét, aki évek óta előszeretettel foglalkozik a rendőri ügyekkel.

Főuri nász.

Budapest, szeptember 25. (Saj. tud. táv.) Chotek Remy gróf ma rendkívül fényes nászközönség jelenlétében az egyetemi templomban egybekelt Ráday Irma grófkisasszonnyal.

Öngyilkos huszárönkéntes.

Budapest, szept. 25. (Saj. tud. táv.) Rátky Géza aradi huszárönkéntes ma reggel kilencz órákor az újépület mellett egy tisztipisztolyal főbe lőtte magát s azonnal szörnyet halt. Rátky az elmúlt éjjel a Somossy-orfeumban mulatott egy nővel, s onnan éjfélkor távozott, és reggelig kocsikázott hölgyével. Reggel nyolcz órákor társnőjét felkérte, hogy hagyja magára, ami megtörténvén, egyedül az újépülethez hajtatott s utközben főbe lőtte magát. — Az öngyilkosság hírére nagy tömeg verődött össze. — Rátkyt egy kapu alá vitték, s bár a mentők rögtön jöttek, segíteni már nem tudtak, mert Rátky érkezésükig meghalt; holttestét bevitték a törvényszéki bonczterembe. Apját Rátky nyugalmazott tábornokot táviratilag értesítették.

az esetről. Az öngyilkos Kecskemétről tegnap jött a fővárosba vizsgálni. Tettének oka ismeretlen.

Nem engedélyezett közgyűlés.

Hódmezővásárhely szeptemb. 25. (Saj. tud. táv.) A városhoz ma érkezett le a Belügyminister leirata, melylyel a Kossuth fogadására egybehívott rendkívüli közgyűlést nem hagyta jóvá, sőt ez ügyből kifolyólag rosszallását fejezte ki. Endrey orsz. képviselő ez ügyben interpellálni készül.

A bécsi választások.

Bécs, szeptember 25. (Saj. tud. táv.) Az antiszemita izgatás hihetetlen mérvet ölt. Lueger úgy korteskedik hogy levélmásolatokat mutat, melyeknek eredetijét állítólag Mária Terézia főhercegnőtől és Károly Lajos főhercegtől kapta, a kik e levélben gratulálnak neki a kereszténység megboszulásáért, és Bécs felszabadításáért a zsidó uralom alól. Még azt is híresztelik, hogy a király örvend a választások eredményének. Beszélnek egy altábornagyról, aki állítólag így nyilatkozott a kortes előtt: „Liberális vagyok, de liberálisra nem szabad szavaznom, antiszemitára pedig nem akarok szavazni. — Ezen hírek érthető hatással vannak a választókra.

Kivándorló bolgárok.

Drinápoly, szept. 25. (Saját tud. táv.) Hiszár-Arani bolgár faluból, melynek lakossága majdnem kivétel nélkül a mohamedán valláshoz tartozik, 275 főnyi kivándorló csapat ide érkezett, hogy állandóan itt letelepedjék. A kivándorlók elbeszélnek, hogy a bolgárok részéről folytonosan a legnagyobb támadásoknak voltak kitéve. Elbeszélésük szerint más bolgár falvakból is a mohamedánok tömegesen ki fognak vándorolni Törökországba. A most ideérkezett csapat legnagyobb részt kitűnő iparosokból áll, miertis a kormány elrendelte, hogy Drinápolyban maradjanak. Egyelőre a hatóságok eltojják őket látni a kellő munkával.

Letartóztatott törökök.

Beiruth, szept. 25. (Saj. tud. táv.) A konstantinápolyi amerikai követség kérésére Tarsusban (Kis Azsia) 11 törököt tartóztattak le azon gyanu alatt, hogy az amerikai missionáriusok iskoláját megtámadták és felgyújtották. A beiruthi államügyész Tarsusba ment, hogy személyesen folytassa a vizsgálatot, mely kiküldetésében az amerikai főkonzulátus dragománja kíséri.

Idegenek a török szolgálatban.

Konstantinápoly, szept. 25. (Saj. tud. táv.) A nagyvezér valamennyi közhatalóságokhoz körlevelet intézett, melynek értelmében idegen nemzetiségű tisztviselő csak azon esetben alkalmazható, ha előleg török állampolgárrá lesz. Külföldiek pedig rövidebb időre technikai szakokban csak az esetben nevezhetők ki, ha a porta illetőleg a nagyvezér hozzá beleegyezését adta.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Gyenes és Balog cég jelentése. —

Budapest, szeptember 25.

Gabonaüzlet: Buzát ma jól kintak, a vételkedv szintén jó volt, s az irányzat megszilárdult. Elkelt 60000 mm. néhány krral magasabb áron.

	mázas	kg	frt
Tiszavidéki	900	82.	6.70
"	200	82.5	6.77 1/2
"	200	81.	6.65
"	300	82.	6.67 1/2
"	400	81.5	6.67 1/2
"	100	81.	6.57 1/2
"	500	80.5	6.50
"	800	80.	6.55
"	100	79.7	6.47 1/2
"	100	80.	6.47 1/2
"	100	79.7	6.47 1/2
"	100	79.	6.47 1/2
"	100	80.5	6.45
"	1000	80.	6.55
"	1000	80.5	6.70
"	900	81.	6.57 1/2
"	400	80.	6.55
"	200	80.	6.70
"	100	80.	6.70
"	200	79.	6.55
"	100	79.	6.50
"	300	77.5	6.35
"	300	82.5	6.45
"	100	78.5	6.45
"	200	79.	6.48
"	2300	77.5	6.50
Adai	4000	78.5	6.62 1/2
"	4000	78.5	6.62 1/2
Hartai	1760	77.5	6.50
Bácskai	4000	77.	6.45
Verbászi	8000	77.5	7.50
Felső-tiszai	100	80.5	6.50
Ujvidéki	1050	77.	6.45
Serlei	4000	77.5	5.42 1/2
"	3000	77.	5.45
"	3000	77.	5.42 1/2
"	500	76.5	5.40
"	3000	77.5	5.42 1/2
"	500	76.5	5.45
"	1000	77.	5.32

Határidőüzlet: Amerikából igen szilárd árfolyamokat jelentettek, mire nálunk is szilárdan indult az üzlet buzában és tengeriben s élénk kereslet mellett úgy is zártak.

Zárul 12 órakor:

Ossi buza	6.30—6.31
Buza május—júniusra	6.51—6.82
Tavaszi roza	6.10—6.11
Ossi roza	5.89—5.70
Tengeri május—júniusra	4.55—4.56
Tengeri július—augusztusra	5.40—5.50
Tavaszi zab	5.92—5.94
Ossi zab	5.65—5.67
Repoze	9.50—9.60

Külföld: New York bazára 1 1/8 — 1 1/8, tengerire 1/2 — szilárdabb. Chicago: buzára 1—1 1/8, tengerire 1/2 — szilárdabb. Páris, London és Liverpool szilárd.

Értéktőzsde: Változatlan árfolyamokon indult az üzlet míg később a némileg élénkebb vásárlásokra megszilárdultak papirjaink.

Zárul 12 órakor:

Osztrák hitelrészvény	403.60
Magyar hitelrészvény	488.—
Osztrák államvasut	396.50
Rima-Murányi	289.—
Lombard	112.—

— Budapest-kőbányai értékeskereskedelmi csarnok. 1895. évi szept. hó 24-én. Hízott sertés árak: 1. Magyar elsőrendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 kg-ron felüli súlyban) —. krig. Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) —. krig. Fialat nehéz (pkint 320 kg-ron felüli súlyban) —. 55. krig. Fialat közép (pkint 251—320 krig súlyban) 54.—55. krig. Fialat könnyű (pkint 250 kg-ron terjedő súlyban) 54.—55. krig. 2. Magyar második: Nehéz (páronként 280 kg-ron felüli súlyban) —. krig. — Közép (pkint 220—280 kg-ron súlyban) —. krig. — Könnyű (pkint 220 kg-ron terjedő súlyban) —. krig. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kg-ron felüli súlyban) 53.—54. krig. Közép (páronként 220—260 kilogramm súlyban) 53.—54. — krig. — Könnyű (páronként 220 kg-ron terjedő súlyban) 55.—55.5 krig. Sertés létszám 1895. szept. hó 22-én volt készlet 25418 darab. 1895. szept. hó 23-án felhajtott: — darab. 1895. szept. 23-án elszállított 266 db. 1895. szeptember 24-én maradt készletben 25152

drb. — A hízottsertés üzletirányzata: Változatlan.

S z e s z ű z l e t.

— Szeptember 25. —

Mai jegyzéseink: Készáru nagyban nyers szesz 52 forint — krajczár, kicsinyben 52 forint 25 krajczár hordó nélkül, per 100 liter % beleírva 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatozsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, szeptember 25. d. u. 5 óra.

Buza bányai uj	6.15—6.60
Buza tiszavidéki	6.20—6.65
Buza pestvidéki	6.15—6.60
Buza fehérmegyei	6.15—6.60
Buza bácskai	6.25—6.70
Roze uj, elsőrendű	5.55—5.60
Roze uj, másodrendű	5.50—5.55
Arpa takarmány	5.15—5.40
Arpa égetai való	5.80—6.80
Arpa sörfőzdei	6.90—8.—
Zab	5.80—6.60
Tengeri bányai	5.50—5.55
Tengeri másnemű	5.35—5.45
Káposzta-repoze bányai	8.65—8.75
Kóles	5.25—5.75
Buza március—április	6.81—6.83
Buza szeptember—október	3.29—6.31
Buza május—június	—
Roze szeptember—október	5.72—5.74
Tengeri május—június	4.55—4.68
Tengeri július—augusztus	—
Tengeri októberre	5.42—5.47
Zab március—április	5.92—5.95
Zab szeptember—október	5.65—5.86
Káposzta-repce augusztus—szeptember 1894.	9.63—9.65

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1895. szeptember 25.

Magyar aranyjárdék 4 1/2%	21.50
Magyar koronajárdék 4 1/2%	99.40
Magyar arany 4 1/2%	124.25
Magyar ezüst 4 1/2%	101.75
Magyar keleti vasut 1876.	321.25
Magyar földterhermentesítési kötvény	98.—
Magyar italmegváltási kötvény	101.—

Hivatalos árfolyamok

a bécsi áru- és értéktőzsdén.

— Aradi ipar- és népbank pénzváltó-üzlet tudósítása. —

Bécs, 1895. szeptember 25.

Magyar koronajárdék %	100.—
Magyar hitelrészvény	486.75
Osztrák hitelrészvény	401.37
Anglóbank részvény	176.75
Laenderbank részvény	284.25
Bécsi bankkegyesületi részvény	170.40
Osztrák államvasut részvény	394.25
Déli vasut részvény	111.75
Osztrák északnyugati vasut részvény	—
Osztrák északnyugati (Elberölgyi) részvény	282.—
Budapesti villamos városi vasut részvény	—
Salgó-tarjáni részvény	—
Rimamurányi részvény	282.—
Brassói köszénbánya részvény	—

KIS LOTTO.

Brünni:

90, 3, 24, 4, 50.

Felölös szerkesztő: Vass Géza.

NYILTTÉR.*

A mai naptól
Nyári-féle
fehér hegyi must
literenként 40 kért kapható
NAGY LAJOS-nál.

Fialat utazó,

ki jó aquiráló tehetséggel bir fix, fizetéssel vagy magas jutalék mellett ke-restetik.

Előnyben részesül, ki a papir-szakmában némi jártassággal bir.

Bővebbet e lap kiadó-hivatalában.

Árverési hirdetmény.

Solymos község kőbányái f. hó 29-én d. e. 10 órakor a község házában nyilvános árverés után haszonbérbe adani fognak. Feltételek a körjegyzői irodában megtudhatók. Zárt ajánlatok elfogadtatnak, míg utóajánlat figyelmen kívül hagyatik.

Solymos, 1895. szept. 24.

Lovich Dezső
körjegyző.

1026

Árlejtési hirdetmény.

Az aradi g. kel. szerb templom eszközendő 1188 frt 40 krnyi javítási munkákra ezennel árlejtés hirdettetik.

A munkálatokról összeállított költség-előirányzat a g. kel. szerb hitközség elnökénél id. Prodanovits Döme urnál (Boczkó-utca 9. szám) áttekinthető, ki egyuttal egyéb felvilágosításokkal is szolgál.

Az árlejtés zárt és szóbeli ajánlatok alapján 100 frt bánompénz előleges letéteményezése mellett **1895. évi október hó 6-án d. e. 9 órakor**, Bocskay-tér 3. szám alatt lévő szerb hitközségi gyűlésteremben fog megtartatni. Megjegyzendő, hogy a szerb hitközség előjárósága fenntartja magának a jogot, hogy a munkálatokat esetleg nem a legolcsóbb ajánlattevőnek is kiadhassa.

Aradon, 1895. szept. hó 25.

Popovits István Id. **Prodanovits Döme**
jegyző, 1025 elnök.

744/1895. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a tűzör-ségi laktanya épület nagyobb és kisebb pinczehelyiségeinek bérbeadása iránt folyó évi szeptember hó 30-án d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár 170 frt évi bér.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1895. évi szept. hó 23-án tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay Gyula
aljegyző.

338/337—1895. k. i. b.

Hirdetés.

Arad szab. kir. város törvényhatósági területén rendszeresített I. és II. állami anyakönyvi kerületekben az állami anyakönyvvezetők hivatalos óráit következésképpen állapítjuk meg:

Hétköznapokon: d. e. 9-től 12 óráig.

d. u. 3-tól 5 "

Vasár- és ünnepnapokon: d. e. 9-től 12 "

Arad, 1895. szept. 9-én.

Arad szab. kir. város
közigazgatási bizottsága.

Vásár-hirdetés.

A tauczi országos vásár
(pótvásár)

szeptember hó 28-án

fog megtartatni. 1023

Taucz, (Aradmegye) 1895. szept. 23.

Az előjáróság.

20572/1895.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tesszük, hogy a kukorica törésnek városunk határában való megkezdésére határnapul folyó évi szeptember 25-ét, a szüret megkezdésére pedig határnapul szeptember 30-át tűzük ki.

Arad, 1895. szeptember 20-án.

A városi tanács.

745/1895. gazdsz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a jelenleg Répási Pál által bérelt, a Kossuth-utcai iskolaépület alatt a kapu bejáratától balra fekvő pinczehelyiségnek 1896. évi január hó 1-től való bérbeadása iránt folyó évi szeptember 30-án d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár 40 frt évi bér.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági székének 1895. évi szept. hó 23-án tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay
aljegyző.

743/1895 g. sz.

Árverési hirdetmény.

A közgyűlés 20083/895. sz. határozata nyomán a jelenleg Kohn Jakab által bérelt a város tulajdonához tartozó felső marosparti 1—2 sz. 687^{80/100} ö, továbbá ezen falerakó és jelenleg Reisinger A. S. által bérelt falerakó hely között fekvő az előtt út gyanánt használt 140^{20/100} ö területű falerakóhely bérbeadása iránt folyó évi szeptember hó 30-án d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási ár ölenként 40 kr. évi bér.

Bánompénzül leteendő a ölenként számított kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1895. évi szept. hó 25-én tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay Gyula
aljegyző.

Magyar kir. államvasutak.

115554/95. számhoz.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a f. 1895. év folyamán visszanyert és még visszanyerendő pályafentartás és vágány építési célokra már nem használandó mintegy 370 tonna különféle ócska aczélsin, mintegy 2260 tonna belföldi ócska vassin és mintegy 2000 tonna külföldi ócska vassinek eladása céljából nyilvános pályázatot hirdet, kikötetik azonban hogy a m. kir. államvasutak részéről ezen mennyiségekre nézve — melyek korlátlanul nagyobbak vagy kisebbek lehetnek — semminek kötelezettség nem vállaltatik s hogy a vevő az 1895. év végéig tényleg rendelkezésre álló mennyiséget tartozik a felajánlott egységeken átvenni.

Ezen sinek a m. kir. államvasutak valamely állomásán bérmentve kocsi rakva és hivatalból lemászáva azon részmenyiségekben bocsátatnak a vevő rendelkezésére, a mint azok az ügylet megkötésekor készletben vannak illetve az év végéig a pályából visszanyeretnek.

A folyó év november hóban rendelkezésre álló készlet a vételár előzetes lefizetése mellett legkésőbb f. évi december hó 25-ig, a december hóban visszanyert sinek pedig legkésőbb 1896. évi január hó végeig feltétlenül átveendő.

A sinek minden kötelezettség nélkül az egyes darabok szeivényére és minőségére adatnak el, a sinek hosszát illetőleg megjegyeztetik, hogy csakis öt meteren felüli hosszal bíró darabokra vállalunk kötelezettséget, miért is oly ajánlatok, melyek határozott hosszakat vagy szelvényeket kötnek ki, figyelembe nem vétetnek.

Kikötetik, hogy minden ajánlattevő ajánlatával az a felett hozandó határozatig kötelezettségben marad.

Az ajánlat részmenyiségre is tehető.

Az ajánlattevő a jelen hirdetésben fel nem sorolt feltételekre nézve kötelezőknek elismerni a m. kir. államvasutaknak az ócska anyagok eladása itánt 129381/91 sz. a fennálló általános feltételeit, a melyeket 15 kros magyar bélyeggel és aláírásával ellátva, ajánlatához csatolni tartozik. Ezen feltételek 15 kr-ért a nyomtatványtárolt megszereshetők. Vidéki megkeresésekre pedig 15 kr. és megfelelő postabélyeg bekielése ellenében megküldetnek.

Az ajánlatban az átvételi állomás, továbbá az ajánlati ár (számmal és betűvel) végre az idézett feltételek elfogadása világosan kiteendő.

Felhivatnak tehát a pályázni szándékozóknak, hogy kellően lepecsételt s egy 50 kros m. kir. bélyeggel eliatott ajánlataikat ezen külfelirattal: „Ajánlat ócska sinek megvételére 115554/95. számhoz» 1895. évi október hó 10-én déli 12 óráig anyag és leltár beszerzési szakosztályunknál (Andrássy-ut 73. sz. II. emelet) benyújtani sziveskedjenek.

Bánatpénz képen az ajánlott egységár szerint kiszámított érték összeg 5%-a október 9-én déli 12 óráig tőpénztárunknál készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban leteendő.

Bánatpénz nélküli, elégtelen bánatpénzzel, a határidőn túl beérkező ajánlatok, ugyszintén olyanok is melyek az előirt feltételek nélkül érkeznek és pótajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Egyébként a m. kir. államvasutak igazgatósága fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között, tekintet nélkül az ajánlott árra, szabadon választhasson, hogy az ajánlott mennyiségből az egyes ajánlóknak tetszés szerinti részmenyiségeket is engedhessen át s végre, hogy a cél elérésére bármely más intézkedést is tehessen.

Ha ajánló csak a kiirt egész mennyiségre vagy annak bizonyos meghatározott részére kíván ajánlatot tenni, ezt ajánlatában határozotlan kifejezni tartozik.

Budapest, 1895. évi szeptember hóban.

Az igazgatóság.

Nyomtatványokat

díszes és legizlésebb kiállításban
igen olcsón készít az

„Aradi nyomda részvénytársaság”

(Csanádi vasut palotában.)